

Paras de trei roi in septemana: mercuri-a
marți-a și dominec'a; in septemanele cu
sarbatori inase numai de doue ori.

Pretiuu pentru monarchia:
pe unu anu . . . 10 fl. — cr. v. a;
diuimetate de anu 5 " — " "
unu patrariu . . . 2 " 50 " "
Pentru Romania si strainetate:
pe anu . . . . . 30 franci;
diuimetate de anu . . . 15 "

ALBINA

Enumeratiuni sa: facu sa si prin anu
corespondenti ai nostri. In toate postele, se
de a dreptu la Redactiune, Buda-magassa,
Nr. 1, unde sunt a se adresa tota cota
privescu foia. Celo in francate nu se pri-
meacu, cele anonime nu se publicu.

Pentru anuntu sa: facu sa si prin anu
corespondenti ai nostri. In toate postele, se
de a dreptu la Redactiune, Buda-magassa,
Nr. 1, unde sunt a se adresa tota cota
privescu foia. Celo in francate nu se pri-
meacu, cele anonime nu se publicu.

Invitare de prenumeratiune la

„ALBINA“

pe patrariulu dejá inceputu, alu
IV-lea alu anulu curente, cu pretiurile
si in conditiunile cunoscute. —

Rogamu de nou pre domni restan-
tiari ai nostri, se nu pregete a se achita
cu noi; pentru ca si noi se fimu in stare
a ni implini cu promtetiá detorinti'a facia
de on. Publicu!

Redactiunea.

Budapesta, in 6/18 nov. 1876.

De totulu totu altu sunetu dau de la
sine ómenii si organele turciloru nostri si
a pilariloru de la Temsa, de candu li
plesni in urechi tunetulu din Moscva de la
10 a curente.

Incrediendu-se pe parol'a de — „pace,
si pace si ér pace“ a Imperatulu Ales-
sandro, li crescusera cornele si cutesara-
rea si nerusinarea domniloru barbari mo-
derna — pana in cerul! Si candu mai
antaia Ignatieff in Constantinopole
dede cu pumnulu in mesa ei, amicii turcu-
lui si ai barbarieloru turcesei, si-nholbara
ochii unii cátra altii spariati, si se intre-
bara frapati: „Ei bine, ce va se dica acé-
st'a? Cum cutéza acestu omu se fie gro-
bianu cu noi si cu fratele turcu?! Bar-
barulu — fora tota crescerea si totu
sentiulu de bunacuviintia si de drep-
tate!“

Si-abiá se mai liniscira, si abiá ér in-
cepura a injura, insulta si provocá pre mu-
scalu, caudu — urna trasnetulu din Mo-
seva, carele ii asternu la pamentu!

In Anglia — acuma se cauta oca-
siune de a se retracta amenintiárele jida-
nului din fruntea guvernului.

In Westminster Palace Hotel se tienu
marti'a trecuta unu Meeting, unde Lordu
Georg Hamilton, subsecretariulu de statu
pentru India, sustienu seriosu ca pacea in
Oriente este posibilu si ca se va si sta-
tori.

In Bristol inca cu o dia mai
naiute se tienura bauchete politice, unde
cancelariulu tesaurului, Sir Straffort
Northcote si-pronuncia firm'a cre-
dintiá, ca Russia nu ambla dupa resbelu,
ci numai dupa dreptate, carea se va si sta-
tori!

Diariulu universale „Times“ acuma
nu-si mai esa din testulu pacificu. Dupa
ea, poterile tote, au dorinti'a si tendinti'a
de pace, si Turculu va trebui se se supuna
postulateloruste ale acelor'a. Pentru
unu casu, deca Port'a a face difficultati,

„Times“ amenintia, ca abasad'a angla va
parisi Stambululu, si Turcia va romané
isolata, preda popóreloru si potótoru
vecine!

Tota acésta foia, asecura, ca pre
Turcia numai amenintiárele categorice
ale Angliei au induplecat'o a se invoi la
conferintia cu program'a cunoscuta. Si ér
„Times“ totu din cugetulu d'a evita ori-
ce conflictu, provoca pre Francia, ca ea
se ocupe Bosnia si Hertiegovina pona la
pacificare. Dar foile franceze — respingu
cu mani cu picioare acésta insinuatiune, de-
chiarandu ca Francia n'are nici unu sol-
datu pentru d'a descurca cele ce au in-
curcatu altii in Oriente.

De alta parte din Francia se redica
voei, cari — par' ca ar dori se interite pre
cei incordati unii in contra altor'a, casi
candu Francei nu i-ar placé ca se se im-
pace lucrurile fora resbelu mare.

Numai din Berlinu, Viena si Buda-
pesta se respandescu mereu cele mai pes-
simistice credintie facia de conferinti'a
orientale. De injuratu — ce e dreptu, nu
mai inuara, nici de Avocatulu un mai
provoca dualistii si siovinistii nostri;
dar fric'a atáta de adunca li-au petrundu
in óse, incátu — nu mai spera a scapa
fora resbelu si fora invasiune muscala, si
consciinti'a rea par' ca i torturéza reu!

Privatmente dejá multi o marturi-
sescu ca, mai bine ar fi, Austro-Ungaria
se faca cauza comune cu Russia; ba unii
tienu mortisiu, ca dejá Monarchulu s'a
ingrigitu si s'a pusu in buna intielegere
cu Imperatulu Alessandru, ne cáutandu
la capitalele demonstratiuni copilaresci
magiare, si adaugu ca — pre bine a fa-
cutu!

„P. N.“ mai alalta-ieri se vaiera in-
fricosiatu, ca facia de infricosiatele ar-
mari ale Russiei, Galitia si Transilvania
se afla cu totulu ne-aperate, asa dicendu
preda invasiuniloru!

Si in asta situatiune schimbata, vine
din Constantinopole faim'a si unele foi
domnesci iute o imbracisiaza si incaldiescu
la anim'a tremurandu, --- cumca Turculu,
in faci'a armariloru muscale, nu va astepta
ataculu, ci lu va preveni, trecendu numai
decátu Dunarea in Romania, si astfelu
deschidendu teatrulu de resbelu in cam-
piele Romaniei!

O de ii-ar indemná pecatele loru pre
Turci, se faca acést'a! Noi intr'adeveru
am dori-o, caci numai asiá Romaniei i-ar
veni de totu usiora decisiunea intre gre-
lele imprejurari de astadi. Si este --- de
o suta de ori probata firea Romanului,
ca --- nu mai de nevoia si-face detorinti'a,
dar apoi atunci o face cum se cade!

Intr'aceea Imperatulu Muscalile
dupa gravea parola ce buclia din Moscva
in Rusia, nu numai ca s'a pus: „odihna,
ci o' contra --- nu mai odihna. Aten-
tiune, a este indreptata spre tote par-
tile si-la tote mesurile de armare, si
resolutiunea sa seriósá n'o mai lasa se ne
secretu. Lun'a trecuta tienendu o revista
peste trupele adunate la Petropole, dupa
terminarea acelor'a aduna pre generali in
prejurari sen si se --- cátra ei ---
intenta n'ostre sale facia de ---
nastá cu: „se potim ---
armatei nostre active ---
Ddieu!“

o epistola ce astadi primira din
Viena --- ne asecura ca calatori ---
sositi din Russia au adusu ---
cumca propriamente acole se prepara, sen
mai bine dicendu sunt gata deja trei ar-
mate, un'a cea mai ---
mii, va fi postata in ---
covine; alt'a ce va peste ---
gat'a la Prutu si are a se impreuna cu
armat'a romana de 95 mii feciori; in fine
a treia. asemenea de 200 mii, va opera
in Asia!

Nu remane decátu --- a recomada
turciloru nostri supunere.

Budapesta, in 11/18 nov. 1876.

Ieri, in siedinti'a casei representative a
Dietei, dlu Min. presiedinte Col. Tisza dede
respunsu interpelatiuniloru de mai de unadi a
lui E. Simonyi si I. Helfy, in privinti'a ces-
tiunei Orientale.

Tota lumea prevedea, ca respunsulu
d-lui archi rabulisti magiaru, intre imprejura-
rile de astadi nu póte fi decátu --- o multime
de cuvinte cu forte pucinu intielesu. Dar dlu
Tisza intrecu tote prevederile. Respunsulu
seu desi destulu de lungu, nu cuprinde curatu
nici unu intielesu! Nisce frase góle, nisce
perioade intortochiate, nisce smaciri si sver-
coliri ridicole, --- atát'a totulu.

Insa --- nu ne vomu opinti noi a-i face
critic'a si a i storce succulu acestui respunsu
alu d-lui primu Ministru magiaru, ci vomu
estrage aci câte-va pucine solene enuncii
asupra aceluasi din fruntea lui „P. Napó“,
organu magiarissimu si leialisimu alu Do-
niloru cu atáta mai vertosu, de óra-ce acésta
critica este pre multu calificata de a ni intari
cele ce espuseramu in primulu nostru de
astadi despre schimbarea la facia si la tonu
peste nópte, a spiritului comunu magiaru, de-
candu cu tractulu din Moscva.

„Guvernulu de esterne nu este in posi-
tiunea d'a dá deslucire parlamentului in
privinti'a incurcaturei orientale. Cuventulu
Tiarului si resp. mobilizarea muscala --- nu
sunt eventualitati, facia de cari Monarchi'a
nostra ar avé se ia positiune.“

„Acestea le cetimu in discursulu dlui
Tisza. De altminte dsa --- la inceputu, la
medilocu si de incheiare ni spune, ca --- nu
póte se spuna nemic'a; si --- pantru ca nu
cumva cineva se créda, ca are frica de incur-

caturele orientale, densulu si-manifesta voi'a buna prin mai multe glume bune, cea-ce cas'a primi cu multumire, si asi'a ea — deslega cestiunea orientala cu ilaritate!"

"Candu ministri se ascundu in misterie, atunci este rer'u la casa . . . . Guverniele Monarchiei, s'elut din Viena si cestu din Budapesta urma o politica de ochi legati . . . . Dar in catro? . . . Ceru izcredere orba; dar — ora spre ce scopu?"

"Constatam, ca cu catu crisea orientala inbraca o facia amenintatoria, cu atatu guvernulu nostru ni da mai pucina lumina. Cu cate-va septemani mai nainte dlu Tisza, la interpelatiunea lui Iranyi, purta capulu susu si respingea resolutu pacea neconditionata: astadi — elu vorbesce numai ca se nu spuna nemic'a!"

"Nici macar aceea nu ni mai descoperi ca scopulu politicei Imperiului nostru e, conservarea integritatii Imperiului otomanu si impiedecarea formarii de staturi slave. Ministrulu conducetoriu alu unei Monarchie ce dispune de aproape unu millionu de soldati, in mediulu unei crise ce sgadue Europa, de o data a smutita."

"Deca fisa, tacu barbostii guvernului, apoi — faptele vorbescu. Tiarulu disloca ostiri la Prutu, pentru ca se prorampa asupra Turcului, si de a lungulu Galitiei, pentru ca se tiena in siacu pre Austro-Ungaria, Imperatulu Alessandru aduna imprejurulu seu curtea sa stralucita, pentru de a-i anuntia resbelulu cauzei slave! . . . Si Monarch'a nostra este muta. N'are nici limba, nici fapta. Nu oteza se spuna nici macar ca — ce cugeta despre aceste pregatiri de resbelu."

"Austro-Ungaria se teme; er ca Diet'a ung. se nu se toma, Ministrulu-presiedinte ungurescu o face se rida!"

Dice dlu Tisza, ca — espeptoratiunea Tiarului si mobilisarea Russei, nu ne privescu pre noi! Resbelulu cauzei slave, nu atinge Monarch'a nostra: Dar ore ce ne atinge?"

Dice dlu Tisza, ca Monarch'a a primitu propunerea Angliei in privinti'a conferintei: — dar cine se mai interesaza astadi de conferinti?!

"Ce ni pasa noa de Turcia! . . Pera de pre partea nostra! . . Astadi Muscalulu de noi nu se prinde pote ca dupa cati-va ani; — a tremura de periculu venitoru, este lucrulu femeieloru nervose," dice dlu Tisza! —

Vedeti, unde au ajunsu domni intr'o scurta septemana de dile. Dar inca pona unde voru ajunge, de va mai tiené seriositatea lucrurilor totu asi'a! —

Autonomi'a si resp. reformele, cum le doresce Muscalulu pentru crestini din Turcia.

Ceea-ce astadi preocupa atentiunea sfeselor politice — e: formularea pretensiunilor de garantie ale Russei, resp. definitiunea autonomiei pretinse intru imbunatatirea putetii crestineloru in Oriente. „Polit. Corr.“ reproduce dupa „Invalide“ din Petropolea formulare, cum ar dori-o guvernulu russy, in urmatorele puncturi: 1. Desarmarea toturoru de ori-ce religione din Bulgaria, Bosnia si Hertiegovina; 2. Organizarea militieloru si politieloru locali, cu admiterea si a crestini loru la aceea; 3. Disolverea trupeloru neregulate turcesci si translocarea Cercasiloru in provinciele musulmane ale imperiului; 4. Eschiderea functionariloru straini si introducerea sistemii absolute de alegere; 5. Introducerea unei sistemii juste de dare in loculu arendarei decimeii; 6. Intrebuintiarea limbei locali in administratiune si justitia; 7. Concentrarea trupeloru turcesci prin forteretie si localitati anumite, pentru incungurarea de veri ce ciocniri a trupeloru cu poporatiunile crestine; 8. Denumirea a cate unu guvernatoriu crestinu in fia care provincia, pe 5—10

ani: 9. . . . . deca conferinti'a ar recurge la pare . . . . . bati de specialitate in privinti'a . . . . . ei'a se . . . . . alesi dintre persoanele a) . . . . . contribuitu la . . . . . espicarea opiniunilor pub . . . . . asupra interesului publicu; b) cari sunt . . . . . in officie si indigene; c) dintre notabilitatile indigene ale provinciei in care au se fit aplicate reformele. — 10) Cercetare aspra asupra tuturoru fapteloru ingrozitorie, si pedepsirea grea a vinovatiloru: desdaunarea familieloru, cari au suferitu scaderi prin evenimentele aceste.

Pe langa aceste pretensiuni „Nord“ din Brüssel mai adauga inca urmatorele: 1. Venitele provinciiloru se se intrebuinteaza nu mai pentru lipsele locali; 2. Pentru realizarea dezarmarei poporatiuniloru, presentia unei poteri militare straine. Adeca o ocupatiune temporaria a provinciiloru, sub cum acelesi constitutiunii, cari s'au aplicatu la rescol'a din Libanon.

Aceste conditiiuni si resp. aplicatiuni, generalulu Ignatieff deji se le fie comunicatu colegiloru sei ambasadori din Constantinopole si ele precatu pona acuma resalt prin foi, nu se afla tare essagerate. Cea-ce totusi pre domni nostri i nemultumesc si sparia este — pre langa principiulu de unestei strainu, ocupatiunea steina si limba poporatiunii ce se pretinde in administratiune si justitia. Iavederatu deci, domni nostri si-temu pelea propria carea in amicu ni este mai bria, de catu a turcului, ce este se se ia la d'ibela! —

Eca o satisfactiune eclatante!

Viena, in 14 nov. —

Nu pre luati notitia despre parlamentulu nostru Cislitanu, si credu ca bine faceti: caci — vi ce pucinau merita!

Dar despre intempla rea de ieri, carea este calificata d'a vi da chiar din supremele clase ale societatii ce ni eclatante justificare pentru politici ce ati urmatu si sustienutu pururia in privinti'a administratiunii publice sub er'a noa, totu ve rogu se notati cate-va pucine, pentru ca — inca o data se se convinga publiculu romanu, cumca „Albina“ nu este estravagante si nu ea numai sengura, dupa capulu conductorului ei judeca cum judeca.

Este de mirare si forte caracteristicu pentru timpu, ca astadi omenii de omenia si de intieptiune, in puntele principali ale vietii de statu consentu chiar si de prin cele mai estreme si contrarie tabere.

Contele Hohenwart, cine nu scie, ca apartiene celei mai aristocratece aristocratii din Austria, si eta — lu acusi-acusi in cestiunile morbulu nostru politicu-sociale, pronunsiandu aceeași sentintia casi plebeulu, fiulu de plugariu din Hodoni V. Babesiu!

In cas'a repr. a Senatulu imperiale standu la ordinea dilei reform'a administratiunii publice, si comisiunea ad hoc propunendu unu proiectu de carpela, — cea-ce corespunde deplinu spiritului ce domnesce astadi in Austro-Ungaria, datu pre mana demagagiloru si ciarlataniloru, — dupa mai multi altii oratori spriginitori ai propunerei se scol'a c. Hohenwart si tienu unu discursu — limpede ca ap'a cristalina, chiar si luminatu ca radiiele soarelui, aretandu din firu in peru, in aplausele partii drepte a Casei, totalea retacire si neconoscintia in administratiune si — agravarea acestei retaciri si neconoscintie prin proiectulu de facia, dar — demonstrandu totu o data si cauzele, resp. fundamentulu reului, si — acieste punctulu, la care dorescu a atrage atentiunea cetitoriloru Albinei.

Insirandu c. Hohenwart scaderile si miseri'a administratiunii, asi'a precum si de catra cei de la putere, apoi elu procede a se espeptora astmodu:

„Caus'a principale a acestoru apari-

tiuni o porta, intr'ega directiunea timpului de facia, scopurile ce se atientescu, medilocete, prin ce cautu a se ajunge ele, si numai o resoluta intorcere de pre acesta cale pote ajuta la o intorcere spre mai bine.“

„Candu vedemu, cum de susu, tote cate omului mai nainte erau sublimi si venerate, astadi se tereiescu in publere, candu de susu se pune tota trud'a intru a nimici totu ce este ideialu si a alerga numi dupa interesulu materiale, prin puterea cruda, prin acestu idolu naintea carui toti trebuie se cada in genunchi, cine se mai pote mira, ca pre masse le cuprinde crudimea si selbutan'a, si ca ele si cautu multumirea intereseloru loru materiali pe calea pecatului si a crimei!“

„Cum mai potemu cautu in poporatiuni pricipere viua de dreptu, respectu seu ascultare de lege, acuma candu s'a latitu pona in cele mai indepartate tienuturi lumina despre aceea, ca — ce este astadi dreptulu, legea, stipulatiunile — la aceea, cari stau in fruntea vietii?! Tonulu, ce suna din aceste sfere inalte, resuna in poporatiune. Cine chiar la alegerea mediloceloru sale nu se reguleaza prin dreptu, ci numai prin interesulu momentoru alu partitai sale, cum acel'a pote se se planga ca, si acei'a procedu dupa acelasi principu, caroru elu trebuie se premerga cu essemplu! Seu ca d'ora noi potemu fi indreptatiti a pretinde mai mare respectu de avere straina de la cei de diosu, candu noi vediu ramu cu ochii nostri, trist'a crisa de la 1873 cum cei de susu nu respectara avere straina!“ etc. etc.

Cu unu cuventu, Esc. Sa, c. Hohenwart puse domniloru legitimori din Viena oglinda loru propria naintea ochiloru si li dice: Eta-vi hid'afacia! Cum vreti voi e faceti legi bune si respectabili, candu voi nu sunteti buni si respectabili.

Nu se indrepta, cresce moralisiza poporele, pre catu timpu domni loru, suleturu conducetoriu alu loru, nu sunt intiepti si morai.

In Sodom'a si Gomorrha ce domnesce la noi de 10 ani, inca se te miri ca poporele nu s'au prefacutu tote in turme de lotri si talhari! —

Destulu ca c. Hohenwart cu atatu sentiu si convictiune vorbi aproape o ora — fora se termine, incatu patrunsa de dorere, ameti si trebui a-si intrerumpe discursulu, permitiendu-i-se a-lu continua in sedinti'a urmatoria. —

Bucuresci, 30 oct. 1876.

Stimabile Redactiune de la „Albina“ in Buapesta: Deca aceste informatiuni voru gasi ospitalitate in colonele foiei dvostre, me veti deoblega, si mi voiu permite a vi veni mai a dese ori cu sciri si noutati de int'eresu ce sigur ca voru merita se fie consetute si de veduv'a flica a Marelui Imperatu. . .

Caci — ori cum despartiti de secle filii aceluiași parinte, nemicu n'a potutu potoli dorulu loru de a se re'ntelna, macar pe campulu literaturii si alu comunicatiuniloru reciproce de idei si de miscari nationale.

Este vechia, dar neuitata cauzea, nostra din glori'a strabuna, impartirea si sfasiarea nostra, cari totusi nici pona astadi nu avura de urmare si nici nu voru ave candu va instrainarea nostra! Din contra vechile sfortiari ale unui Raresiu, Stefanu si Mihaiu, acestei pleiade impunetoria, sfortiari d'a aluna membrele disperse ale aceluiași corpu nationale, ne implu de ambitiune si de credutia ca n'au ajunsu a degenera sementia marelui Traianu.

Astadi, mai bine orientali cu alta data, e bine se revenimu la vechile traditiiuni si aspiratiuni nu prin arme, ci prin desvolutare si conlucrare nationale in aceeași di rectiune, carf se convinga lumea, ca Romanulu e Romanu, unulu si nedespartibile ori catu l'ar separd maiestri'a politica si legea barbara.

Aste sentimente ne facu de ne indalcimău de multu, candu noi de aici din depar-
cetim, audim, vedem pre fratii de
cole interesandu-se de totu ce este romanu
ionale, de vieti'a si onorea romana, ori
de se manifesta atare in lume. Pe acesta
berlinta radimatu vinu a vi reportă si eu
ocamdaatu urmatóriele :

Armistetiulu concesu, ambulanti'a ro-
na a fost rechiamata din Serbia.

Intr'o petrecere de mai multe luni, junii
identi romani, impinsi numai de sentimen-
tu umanității si de ambițiunea nationale, pe
mpulu gloriei si-au datu concursulu lor
nocitiloru vecini, fora distinctiunea de po-
tica si nationalitate. Astfelu au intielesu ei
anitatea, pre care studentii unguri o ma-
testa prin demonstratiuni pe strade pentru
arci, ca apertori ai civilizatiunei!

Retornati la caminele nostre, aici gasim
mu pe fratii nostri in arme, rechiamati sub
niclele stindarte romane. Ce mai aspectu
andiosu ! Cum alergara junii romani cu in-
fietire sub stindartulu Romanismului ! Unu
mplu apelu fu destulu, pentru ca unulu se nu
psesca !

Si — candu ochiulu romanu diaresce,
am acesta ostire romana, in tienută maruale,
a ronduri regulate cutriera Bucurescii nu
óte se nu conósca in ea pre fidelii fii ai
lomei !

Capital'a nóstra dejă cuprinde in sinulu
eu peste 30,000, si poporatiunea, familiile
romane, primira acesta numerósa ostiri cu
praciele deschise, cu o ospitalitate, care nu-
mai la Romani se póte afă. Ne stinsa mi va
emané in anima suveniru acestoru dile rare.
Cele ce vedidi sunt unu bunu auguriu pentru
cele ce au se urmeze. De aceea Ve rogu se le
notati si in stimat'a dvóstre „Albina.” —

G. D. N. . .

Borgo-Frundu, in opt. 1876.

„Vas vacuum magis sonat.”

In nrulu 65 de esu tempu a „Telegrafu-
lui romanu” din Sibiu, sub 8 aug. a. c. a
aparutu dela subscrisulu corespondinti'a
„La cursurile supletórie invetiatoresci.” In ea
am medicatu plansorea, cumca la noi inca nu
s'au facutu colecte benevoli pentru diurnele
invetiatoriloru ce voru se partecipe la aceste
cursuri, desi conformu circulariulu dela ven.
senatu scol. archidiecesanu gr. or. trebuia se
se faca. Apoi am adausu ca „dela capu se
impute pescele,” si am indicatu caus'a in im-
prejurarea, ca atatu dlu . . . cátu si secreta-
riulu dsale erau straini de tenorea cercula-
riulu, va se dica ar fi fost mai acomodat
pentru unu limbagiu din tempulu parintelui
„Chirilu.” La acestea jam intrebatu : „Pana
candu atát'a nepasare facia de causele sco-
lari ?”

Veni apoi in nrulu 71 alu „T. R.” unu
d. si reflecta la cele scrise de mine in nr. 65.
Fiindu acele reflexiuni nu atatu in meritu,
cátu mai vertosu nescé incercári malitiose si
cu intentiune condemnabile de a me negri si
a compromite postulu ce ocupu, affai de lipsa
a respunde la tóte ; dar on. Redactiune dela
„T. R.” — de buna sēma din cause binecu-
ventate, mi fece nedreptatirea d'a nu publicá
respunsulu meu ! Deci eu lasandu judecáti
publiculu asta pasire ne corecta a on. Redac-
tiuni de la „T. R.” fiindu cá stau aprópe Red-
actiunei Albinei o rogu pre acést'a, se bine-
voiésca a mi face ocasionalmente pucinu locu
nale ei colóne.

Dlu din nrulu 71 alu „T. R.” afirma,
cumca asertiunea mea cá pan' la 8 aug. nu
s'au facutu colecte in tractulu Bistriției, este
fora nici o base si am faurit'o eu in „terbiu-
tial'a pneumateca.” Aci ni spune cá sosindu
circulariele de la ven. senatu scolare, dlu . . .
in punctualitatea-i indatenata le-a si imparte-
situ indata preotiloru si invetiatoriloru din
tractu cu comitiv'a, ca preotii se se ingrigés-

ca din buna vreme, pentru colecte, ér inve-
tiatorii se-si des declaratiunile etc. ; apoi
adauge cá : in asta urmare s'au adus
cari sub 11 aug. s'au asternut
senatu scol. De aci deduce de
... si secretariulu dsale erau straini de ten-
nórea cerculariulu, n'ar fi potutu dispune
conforme acestui-a, precum se vede cá s'a
dispusu, cáci altmentre cum s'ar fi potutu
asterne 5 fi, sub 11 aug ! In urma dlu cu re-
flexiunile mai vine se laude pe dlu . . . cá a
sciutu se si póta oficiulu incredintiatu cu
desteritate, zelu si punctualitate, in spiritulu
blandetiei si alu dragostei, pentru ce totu de a
una a fost si este iubitu si stimatu de toti.

La tóte acestea dicu pre seurtu : In 9.
aug. v. a. c. cu ocasiunea verificării unoru
processe verbali a comitetului si scaunulu
ptpesca, ca membru alu comitetului me aflamu
si eu la cas'a parintelui. . . Aci veni vorb'a
despre colectele din castuine. Insi parintele
... espuse cá, n'au incursu colecte. Se intre-
bá de causa, se affa cá circulariele manu-
scripti s'au tramesu pré tardiu. Afora de
aceea cá au s'a specificatu bine colectarea,
adeca limbagiulu fu, ca si candu se incurca
itiele tiesetórei. Ce s'a facutu de s'au aster-
nutu sub 11 aug. 5 fi ? — nu sci. Sci in se
cá conforme cerculariulu trebuia se se aster-
na rezultatulu colectei celu multu pan' la 20
Iuliu. Apoi ast'a-i óre punctualitatea ce se
lauda in dlu . . . ? Dar in privinti'a laudelu
acestor'a asi poté se producu multe essemple
pentru ca se aretu chiar contrariulu ; in sa
sci cá spatiulu „Albinei” nu me ierta.

Atáta totusi cu sufletu liniscitu tienu, cá
mai tóte scrierile oficiali ale dlui . . . sunt unu
caete babilonicu. (Probele ce ni tramite dlu
Onca, intr'adeveru cá nu aréta pré multa
ehiaritate. Red.) In privinti'a punctualității
dlui . . . am vediatu si mai sus cum o pricepe
dsa ; apoi zelu, punctualitate si essactitate
par' cá n'ar fi nici aceea ; candu eu si parintele
Marica din Cosna de mulu i trasesemu aten-
tiunea se se convoce comitetulu scol. ptpesca
conforme statutulu org. si trecu dela Janua-
riu si pan' in Iuliu, candu abia ne trediramu
cu convocarea ! In fine la aceea cá dlu . . . e
peste totu iubitu etc. — observu cá, de ar fi
asiá, atunci dóra la convocările ce face, din
24 de membri ai comitetulu mistu dela scola
normale, nu s'ar presentá numai cáte 3-4 !

Cumca scolele de la noi stau bine, e
adeveratu ; in se numai cele sustienute din
fondurile granitieresci, ér altele nu.

Ce privesce epitelete urite si de faima-
tórie ce-mi adreséza, ca asi patimi adeca in
privinti'a celoru didactice si cá asi fi de com-
patimtu pentru portarea-mi ne-ajunsa —
acasa, in scola si necalita in ori ce societate,
etc. reflectu numai atát'a, cá grobiaintatea de
candu lumea, pururi a fost si este dovéd'a de
seracia in argumente. Eu de trei ani functio-
nezu ca invetiatoriu diriginte aici si acú la 15
aug. a. c. in vertutea instrumentulu fundatiu-
nale am fost denumitu definitivu in aceeași
calitate. De ar fi cum dice amabilulu meu
contrariu, atunci comitetulu fonduriloru scol.
din Naseudu de buna sēma nu m'ar fi denu-
nitu. Atát'a credu cá-i destulu.

Iacobu Onca,

inv. dirig.

Societatea academica romana,

(Urmare.)

C. Premiu Zappa,

pentru lucrări philologice

Conformu decisiunei luate in sesiunea
anului 1875, se publica concursu pentru cea
mai buna lucrare asupra : *Formatiunei cuvintelu
in limb'a romana prin derivatiune si
compositiune.*

Tractaculu va coprinde :

a) O parte generale, in care prin es-
semple luate si din alte limbe in legatura de

cumnatia cu a nostra, si mai alesu din muove
clasice, se voru definí si esplicá principiile
formatiunei cuvintelu atatu prin suffisse seu
derivatiune in intielesu strinsu, cátu si prin
prefisse seu compositiune.

b) O parte speciale, care va avé de ob-
iectu formatiunea prin suffisse a cuvintelu
limbe romanesci si care se va intinde :

1. Asup'a formatiunii cuvintelu prin
suffisse seu derivatiune, cumu : *mor-ariu*,
(din mora), *fer-icare* (din feru), *strim-óre*
(din strimtu), *vac-utia* (din vaca) *parint-escu*
(din parinte).

Pentru fia-care suffissu se va stabili
prin numerose essemple :

a) La ce genu de cuvinte se affüge ; b)
deca are o singura forma seu mai multe ; c)
care este intielesulu celu mai generale alu
lui ; d) cari sunt insemnările accidentali ce
mai póte luá ; e) in casurile in cari intieles-
surile unui suffissu paru a se atinge cu
intielesulu unuia seu mai multoru suffisse,
care e diferinti'a care le distinga ; f) cari din
suffisse suat romnice, cari nu ; era la acelea
cari, de si romnice, paru prin transformările
fonetice ce au pututu luá in limb'a nostra, a
se departá de coresponditoriele lor in cele
alte limbe romanice, se se demóstre cu pro-
be indestulátórie acele transformări ; g) in
fine atatu in respectulu forme, cátu si alu
intielesulu se voru compará suffissele romanesci
cu cele coresponditorie din limb'a latina si
din alte limbe surori.

2. Asup'a formatiunei cuvintelu cu
prefisse seu compositiune, cum : *ap-punere*,
op-punere, *com-punere*, *des-punere*, *ne-fientia*,
in-famu, etc.

Pentru fia-care prefissu, si totu de un'a
in comparatiune cu limb'a latina, si alte su-
rori, se va stabili prin numerose essemple : a)
la ce genu de cuvinte se pune ; b) ce transfor-
mări fonetice suferé ; c) care e intielesulu ge-
nerale ; d) cari sunt insemnările speciali si
derivate ce mai póte luá ; e) care e in fine
diferinti'a de intielesu a unui prefissu, intru
ce se atinge intielesulu altui pre-
fissu.

3. Asup'a formatiuniloru cuvintelu
prin compositiune a doue cuvinte, ce esprimu
fia-care unu conceptu bine definitu, cum :
cod-albu, *batu-jocura*, *bine-cuventare*, *lucé-
feru*, *casca-gura*, *perde-véra*, etc., cantandu a
se stabili prin comparatiune cu latina si alte
limbe surori, peala ce gradu limb'a nostra e
susceptibile de asemenea compositiune si cari
anume sunt legile si typii acestoru forma-
tiuni.

II. Conditiiuni :

1. Marimea operatului va fi aproppima-
tivu intre 15—20 cole de tipariu, formatu oc-
tavu ordinariu, cu litere garmond.

2. Termiculu concursulu candu manu-
scriptele au se vina in cancelaria Societátei
Academice, este 30 Iuliu 1877.

Cele venite mai tardiu nu se voru luá in
consideratiune.

3. Manuscriptele se cere se fia scrise
curatu, ligibile si de mana straina, bine lega-
te in fascicule si paginate.

4. In fruntea manuscriptulu va fi scrisa
o devisa seu motto in ori-ce limba si totu de
mana straina.

5. Pre lunga manuscriptu se va alatará
si o scrisore inchisa in plicu siglatu cu sigilu
fora initialele autoriulu, adresata cátra So-
cietatea Academica. Pliculu va purtá pre den-
sulu devis'a manuscriptulu, scrisa érași de
mana straina, éra in intru namele autoriulu.

6. Manuscriptele se voru censurá prin
sectiunea filologica, care va propune Societa-
tea Academice, in siediția plenaria, premia-
rea acelu-a dintre operatele venite, care va-
meritá premiulu destinatu pentru acesta lu-
crare.

7. Manuscriptele nepremiate se voru
pastrá in archivulu Societátei pana ce se voru
reclamá de autorii lor, alu caroru nume re-

manu necunoscută, fiindu că plicurile ce le voru coprinde nu se voru deschide.

Premiul defintu pentru această lucrare este de lei noi 2500. —

II. Premie privitorie la istoria si sciintiele politice si morali.

D. Premiu Cuza.

Sectiunea istorica a Societatei Academice a propuse, si Societatea a aprobatu deschiderea unui concursu asupra thesei:

„Istoria petrecerei Romanilor in Dacia lui Traianu, de la Aurelianus pene la anul 1300.“

Conditiiunile concursului sunt:

1. Marimea lucrării va fi de 10—15 côle de tiparia, formatu octavu ordinariu, cu litere garmond.

2. Terminulu prezentării manuscriseloru la concursu, 15 aug. 1878.

3. Manuscrisurile se voru prezentá anonime, purtandu o devisa care va fi reproducu pe unu plicu sigilat, continendu numele concurentelui.

4. Premiulu ce se va accordá opului celui mai bunu, va fi de 3000 lei noi. —

Varietati.

— (Hymen.) Dlu Nicolau Prodanovicu carele dilele trecute facu aci in Budapesta es-samenulu, de contabilitatea de statu, se va cununá domineca in 19 l. c. cu Dsióra Julia Caracioni in opidulu Pecica com. Aradului. —

+ (Proiectile explosive la Turci.) Guvernulu serbianu a constatatu si a redicatu gravamine la poteri, cumca Turcii, fin contra stipulatiuniloru internationali, s'au servitu de proiectile explosive din pusce. La inceputu gazetele nostre domnesci negau; astadi „P. Ll.“ admite, dar — scusa, sciti cum? Cu aceea că, nu armat'a regulata, ci de buna s'ema voluntarii, basibozucii si cercasianii voru fi comisu acelu actu de neumanitate; si ca acela dreptu international, acele consideratiuni umanitari — dora nici n'au aplicare asupra rebeliloru, apoi serbianii sunt rebeli!

D'ea nici n'ar mai fi alt'a, ac'asta judecata s'engura stigmatiseza pentru tou de un'a spiritulu de care sunt asiadi condusi si sedusi domni nostri, si — domne feresce, se ajunga ei in ghiarele slaviloru!! —

* (Nu potemu a nu lua — macar la acestu locu, pre scurtu notitia,) cumca din de Ddieu scitita diceese a Caransebesiului er incepu a ni veni cu grosulu plansori pentru „negotiulu ce se face pre facia, fora tota afiela, cu posturile bisericesci si scolari si chiar la unele primiri in Teologia! Casurile speciale ce ni se descriu, nu gasimu oportunu a le insira asta data, ci multu mai bine a le constata si la timpulu seu a le aduce pe tapetu. Un'a insa consentimu cu unu d. invetiatoriu, candu ni scrie, ca — „timpulu este forte greu; vietia forte scumpa, si spoliarile tocmai de aceea doru indicite!“ — da; insa nici aceea nu potemu retace, ca in acestu timpu greu, cei de la Episcopi inca trebuie se traiasca, apoi — tocmai ni se reporta si din Caransebesiu si din Aradu, ca din dotatiunea legale a domniloru Eppi tocmai nemicu, dar chiar nemtcu nu se solvesce! Ei bine: din ce se traiasca cum se-si sustiena cas'a si oficiulu si demnitatea — Episcopiele nostre?! Noi nu vr'emu se scusamu simon'a; dar acusamu nepasarea clerului si a poporulu de detorintiele c'atra Eppi care nepasare ni impune crutiare c'atra abuzuri. —

— (Softalele din Constantinople) s'au si grabitu a-si areta multumit'a floru pentru demonstratiunile si manifestatiunile de simpatie ale magiariloru pentru d'insii, — facendu o ovatiune generalului Klapka, care se afla de presinte in Constantinople.

Onoratiului Publicu romanu,

face de scire, cumca si-a descurat kancelaria advocatiale in Budapesta: IV, grad'a sierpelui, (Kigyó-utcza, Schlangengasse,) nr. 6.

George Serb,

ablegatu dietale, adv. in legile comuni si cele cambiali.

2—4

Publicatiuni tacsabili

CONCURS.

In urmare decisiunii Venerabilului Consistoriu diecesanu din Caransebesiu cu atulu 2 octobre a. c. nr. 424, se deschide Concursu pentru statiunea invetiatorésca romana gr. or. din Comun'a Dubosu, protopr. Jebelului si Cottulu Timisiu, eu terminu pana la 6 dec. st. v.

Emolumentele sunt: in bani 73 fl. v. a. 20 meti de grau, 20 meti de cucurudiu, una maja de clisa, una maja de sare, 25 lb. de luminari 9 stengeni de lemne din cari are a se incaldi si scol'a 2 jugere de livada aratoriá si cortelu liberu cu gradina de 1 jugeru.

Doritorii de a ocupa acestu postu a a tramite recursele loru instruite dupa stat. org. d-lui protopopu Alexandru Ioanovicu in Zebely.

Se mai cere de la aspiranti ca se se presente intr'o domineca la s. biser. spre a-si demustá desteritatea in cantu si tipicu. —

Dubosu, in 4 nov. 1876.

Comitetulu parochialu,
in co'ntielegere cu dlu
protopresviteru tractuale.

1—3

Dentru statiunea invetiatorésca romana gr. or. din Comun'a Bida, protopresv. Jebelului, Cottulu Temisiuse escric concursu pana la finea lui novembre st. v.

Emolumentele sunt: in bani 200 fl.; 2 jugere de livada; caratulu a 4 orgie de lemne, fara invetiatoriulu se si le cumpere: 8 fl. pentru Conferinta si cortelu liberu cu 1/2 jug. gradine. —

2. Pentru statiunea invetiatorésca la scol'a confes. gr. or. din Rom. Stamora, din acelasu protopopiatu si Comitatu, cu terminu pana la finea lui novembre 1876 st. v. emolumentele: in bani 160 il. 90 cr.; 25 meti de grau, 26 meti de cucurudiu, 9 stengeni de lemne din cari se va incaldi si scol'a, 4 jugere de pamentu aratoriu, din care emolumente insa una tertialitate se dá invetiatoriului emeritu, pana la mortea aceluia, er invetiatoriului nou alesu i se mai adaogu 12 fl. pentru scripturistica si cortelu liberu cu 1/2 juger de gradina.

Recurentii suntu avisati a-si tramite petitiunile prevediute cu documintele necesari pona la terminulu de mai susu c'atra subsemnatulu protopresviteru in Zebely.

Jebely in 28 october 1876.

In co'ntielegere cu Comitetele parochiali concerninti: Aless. Ioanovicu mp. protopresv. tractuale.

2—3

Prin resignarea dlui invetiatoriu Simeonu Gombosiu din 16/28 octobre a. c. dela postulu invetiatorescu, devenindu acestu postu vacante in Comun'a Poldá, se deschide concursu pentru implinirea aceluia, cu terminu pona la 14 novembre a. c. st. v.

Beneficiile sunt: 1) in bani 120 fl.; 2) pentru o magia de clisa 40 fl.; 3) pentru 1/2 magia sare 3 fl.; 4) luminari 10 lb. a

48 cr. = 4 fl 80 cr.; 5) grau 60 meti; 6) lemne 2 stange; 7) paie ori lemne pentru scola 6 stangeni; 8) pamentu 4 jugere de semenatu; 9) cortelu liberu cu 2 localitati comode si gradina de legumi. Din aceste are inse se dá una tertialitate in vetiariului Const. Brendeiu in tipu de pensiune, afara in sa de cortelu si luminari.

Doritorii de a ocupa acestu postu a a tramite recursele loru bine instruite si adresare comitetului parochiale, c'atra dlu inspectore cercuale Dr. Pav. Vasiciu in Timisióra.

Se mai cere ca competintii se se presente in un'a din duminere ori serbatorila faci'a locului pentru de a-si areta desteritatea in cantari.

Poldá, in 21 oct. 1876.

Comitetulu parochiale,

cu scirea si invoirea mea

Dr. Vasiciu insp. cerc. de scola

3—3

Citatiune edictala.

Petria nascuta Sdeanu, din Zorlenclori, carea aprópe de 3 ani au pribegitu parasindu pre barbatulu ei Constantinu Ionu, fara cauza, prin ac'asta se citeza in terminu de 1 anu si una diua, a se presentá naintea forului protopresbiterale din Caransebesiu, c'aci la din contra si in absintia ei, se va aduce sentintia in procesulu intentatu de sociulu ei pentru despartire totale.

Caransebes, in 23 oct. 1876.

Nicolau Andreevicu, mp.,
protopresv. presedintele
scaunului.

3—3

Depuneri de capitale pentru fructificare

se primescu la institutulu subsemnatu a) prelanga anuciarea radicarii in sensulu statuteloru, cu 6 interese;

b) sub conditiune de a se anuci institutulu radicarea la trei luni nainte, cu 6 1/2 % interese;

c) sub conditiune de a se anuci institutulu radicarea la s'esse luni inainte, cu 7 % interese.

Cu privire la conditiunile b) si c) deponentulu are a se dechiará in diu: depunerii, c'aci altu-cum inlocarea se va privi ca urmata sub conditiunea a).

Interesele incepu cu diu'a ce urmez dupa diu'a depunerii, si inceta cu diu'a premergatoriá dilei, in care se radica depunerea, cu acelu adausu inse. ca numai dupa acele capitale se dau interese, cri stau de puse la institutu celu pucinu 15 dile.

La dorintia deponentelui se potu sta difi in diu'a depunerii capitalului si conaitiuni speciali de esolvire, cari se ins'ema ipoi in libelu si in cartea depuneriloru institutului. In atare casu restituiria depunerii urmeza dupa aceste modalitati speciale.

Depunerile tramise prin posta pr langa comunicarea adresei deponentelui se resolve totu de-a un'a in diua primirei.

Azemenea se potu efectui prin post anuciari si radicari de capitale.

„Albina“

Institutu de creditu si de economi in Sibiu.

4—4